

DEKRETU-PROIEKTUA, Toloño-Kantabria mendilerroa Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE, ES2110018) izendatzen duena eta hari dagozkion kontserbazio neurriak eta Arabako hegoaldeko mendilerroak Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuarenak (BBE, ES0000246) onartzen dituena

Gobernu Kontseiluak 1997ko abenduaren 23an, 2000ko azaroaren 28an eta 2003ko ekainaren 10ean egindako bilkuretan hartutako Erabakien bidez, hegaztientzako babes bereziko 6 eremu (BBE) izendatu ziren –besteak beste Arabako hegoaldeko mendilerroak izenekoa–, eta 52 gune proposatu ziren Batasunaren Garrantzizko Leku (BGL) izateko. Proposamena Europako Batzordera eraman zen, eta han ontzat eman zuten BGLen zerrenda, 2004/813/EE eta 2006/613/EE Erabakien bidez. Erabakiok eskualde biogeografiko atlantikoari eta mediterraneoari dagozkie, hurrenez hurren, eta hortxe kokatzen da gure autonomia-erkidegoa. Gune horien artean dago Toloño-Kantabria mendilerroa (KBE, ES2110018), eskualde biogeografiko atlantikoan eta mediterraneoan.

Habitat naturalak eta basafloa eta basafauna zaintzeari buruzko Europako Kontseiluaren 1992ko maiatzaren 21eko 92/43/EEE Zuzentarauaren 4. artikulua bitartez eta Ondare naturalari eta biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 44. eta 45. artikuluen bitartez, xedatuta geratu da autonomia-erkidegoek, informazio-prozedura baten ondoren, BGL guztiak Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendatu behar dituztela eta bai KBEak bai BBEak behar bezala kontserbatzeko neurri guztiak ezarri behar dituztela, eremu horietako habitat naturalen eta espezieen eskakizun ekologikoei erantzuna emateko. Kontserbazio-neurri horiek izango dira, alde batetik, kudeaketako planak eta tresnak, eta, bestetik, erregelamenduzko neurriak, administratiboak edo kontratuzkoak.

Horiek horrela, 92/43/EEE Zuzentarauak Kontserbazio Bereziko Eremuak izendatzeko ezarritako eskakizunak eta 2009/147/EE Zuzentarauak ezarritakoak betetze aldera, sakonago aztertu dira Arabako hegoaldeko mendilerroak –bertan dago Toloño-Kantabria mendilerroa–, eta eskala egoki batean adierazi da Batasunaren intereseko habitaten banaketa. Horretaz gain, gune horretako fauna- eta flora-espezie bereizgarrien banaketa eta kontserbazio-egoera ere aztertu da.

Arabako hegoaldeko Mendilerroen bereizgarritasunak direla eta –Toloño-Kantabria mendilerroarenak barne–, komenigarria da mendialde horretarako dekretu-proiektu espezifiko bat lantzea, bi babes-eremuok barnebilduz (KBE eta BBE) eta biok batera kontserbatzeko tresna bakarra onartuz. Horrekin batera, beharrezkotzat jotzen da KBEaren izena aldatzea: aurrerantzean, Toloño-Kantabria mendilerroa (ES2110018) izango da.

Lan egiteko eskala hobetu denez, gunearen azterketa zehatzagoa egin ahal izan da eta, horren ondorioz, beharrezkotzat jo da kontserbatu beharreko Batasunaren intereseko habitat eta espezieei jarraitutasuna ematea eta ondoko lurralde mugakidearekin dagoen konektibitatea hobetzea. Hortik etorri da BBEa Portilla mendilerroantantz eta Cabrera mendirantz zabaltzeko proposamena. Izan ere, bi mendilerro horiek funtsezkoak dira 2009/147/EE Zuzentarauaren I. eranskinean sartuta dauden zenbait hegazti-espezierentzat, bereziki aztore-arrano edo Bonelli

arranoarentzat (*Hieraetus fasciatus*) eta ugatzarentzat (*Gypaetus barbatus*), biak baitaude galtzeko arriskuan EAEn. Gainera, BBEa zabaltzea proposatzen da, BGLaren hasierako mugaketatik hara, KBEaren eta BBEaren mugaketak bat etorri arte, horrela beteko baita Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bateginaren 28. artikulua dioena (apirilaren 15eko 1/2014 Legegintza Dekretua); alegia, leku berean babes-figura bat baino gehiago gainezartzen badira, horien arauak dokumentu bakar batean bateratu beharko direla, gunearen planifikazioa integratuz, kategoria bakoitzaren arabera aplikatu daitezkeen araubideek osotasun koherente bat osatzeko helburuarekin.

BBEaren mugaketa berria administrazio honen eskumenekoa da; halaber tokiaren izendapena justifikatzen duten hegaztiei asaldurarik ekiditeko eta habitatak ez hondatzeko hartu behar diren neurriak finkatzea, Europako Batzordeak ezertarako esku hartu gabe. Alabaina, KBEaren mugaketa berriak Europako Batzordearen erabaki bidezko onespina behar du, benetan eraginkorra izango bada, eta horregatik ageri dira eremuaren bi mugaketa-lerroak KBEaren mugaketaren kartografian, Dekretuaren azken xedapenean agindutako eran gauzatuko baita mugaketa berria. Hala ere, KBEaren mugaketa berria geroago indarrean jartzeak ez du inolako ondorioak kasu honetan, zeren eta, KBEaren eta BBEaren mugak eta araudi eta helburuak bateratu direnez gero, Dekretuak finkatzen dituen araudi eta helburuak Dekretua argitaratu orduko baitira aplikagarriak gunearen lurralde osoan. Gainera, beharrezkotzat jo da dekretu honen I. eranskinean irudikatutako Inguruko Babesgunea zedarritzea, gunearen balioen aldetik nahikoa eta egokia izango den prebentzio-araubide bat ezartzeko.

Arabako hegoaldeko Mendilerroen multzoak –Toloño-Kantabria mendilerroa barne– duen ezaugarri bereizgarriena muga biografiko garrantzitsu bat markatzea da, eskualde atlantikoa eta mediterranea bertan elkartzen baitira. Nagusiki ekialdetik-mendebalderanzko orientazioa duenez, geldiarazi egiten du itsasoaren eragin klimatikoa, eta horrek bertako landaredia baldintzatzen du: iparraldean atlantikoa da, eta hegoaldean mediterranea. Eremuan Batasunaren intereseko 20 habitat-mota daude, gutxienez; horietatik bederlatzi lehentasunezkoak. Bertan 3/92/EEE Zuzentarauaren II. eta IV. eranskineko 47 espezie eta 2009/147/EE Zuzentarauaren I. eranskineko 33 espezie bizi dira, gutxienez.

Espazio gehiena Batasunaren intereseko baso-habitategi betetzen dute: pagadi azidofiloak iparraldean, eta erkameztiak eta artadiak hegoaldean. Azpimarratzekoak dira, halaber, hagin-basoak eta mendi-hegaleko baso mistoak, Batasunaren intereseko lehentasunezko habitategi osatzen dituztenak. Belardiak ere ugariak dira, eta horiek Batasunaren intereseko lehentasunezko zenbait habitat eratzen dituzte.

KBE/BBEko baso-inguruneak egokiak dira anfibioentzat; interes handiena dutenak hauek dira: gailurretako uhandrea (*Ichthyosaura alpestris*), uhandre marmolairea (*Triturus marmoratus*), hegoaldeko apo pintatua (*Discoglossus jeanneae*) eta zuhaitz-igel arrunta (*Hyla arborea*) eta baso-igel jauzkaria (*Rana dalmatina*). Ugaztunen artean, garrantzitsuenak kiropteroak dira; besteak beste: ferra-saguzar handia (*Rhinolophus ferrumequinum*) eta ferra-saguzar mediterranea (*Rhinolophus euryale*), Schreibers saguzarra (*Miniopterus schreibersii*), Bechstein saguzarra (*Myotis Bechstein*) eta mendiko saguzarra (*Hypsugo savii*), guztiak Habitategi buruzko Zuzentarauaren II. eta IV. eranskinetan sartuak eta EAEn eskualdearen intereseko espezie gisa katalogatuak.

Ehun hegazti-espezie baino gehiago aipatu dira gunean, eta horietatik hogeita hamar bat 2009/147/EE Zuzentarauaren I. eranskinean sartuta daude eta eskualdearen interesekoak dira EAEn. Nabarmentzekoa da harrapari errupikolen multzoa, ugariak baitira sai arrea (*Gyps fulvus*), hontza handia (*Bubo bubo*), belatz handia (*Falco peregrinus*), arrano beltza (*Aquila chrysaetos*) eta sai zuria (*Neophron percnopterus*). Garrantzitsuak dira halaber basoko hegaztiak eta baso-ertzetakoak, batez ere okil ertaina (*Dendrocopos medius*) eta okil txikia (*Dendrocopos minor*). Baina ingurua BBE gisa proposatzeko arrazoi nagusia, funtsean, aztore-arrano edo Bonelli arranoaren (*Hieraetus fasciatus*) eta ugatzaren (*Gypaetus barbatus*) presentzia da –biak daude galtzeko arriskuan EAEn–, eta harrapariok berreskuratzeko inguruneak duen potentzialitatea.

Xehetasun-azterketek erakutsi dutenez, gainera, habitat-moten azalera-datuak, batzuetan, ez datoz bat lehenago jaso eta Europako Batzordeari Euskal Autonomia Erkidegoko leku-zerrendaren proposamenarekin batera jakinarazi zitzaizkionekin. Hain zuzen ere, xehetasun-azterketak aukera eman du habitat jakin batzuen interpretazioa zuzentzeko, eta hau egiaztatu ahal izan da: eremu batzuetan, formularioan aipatutako zenbait habitat-mota ez zeudela benetan, eta, aitzitik, hasierako proposamenean identifikatu ez ziren habitat-mota batzuk bazirela. Hori guztia Europako Batzordera bidaliko da, eguneratu dadin.

Toloño-Kantabria mendilerroa Kontserbazio Bereziko Eremu eta Arabako hegoaldeko mendilerroak BBE izendatzeko prozeduran, ondo bete da parte-hartze sozialaren prozesua, uztailaren 18ko 27/2006 Legearen printzipioei jarraikiz (lege horrek ingurumenaren alorrean informazioa eskuratzeko, herritarrek parte hartzeko eta justiziara heltzeko eskubideak arautzen ditu). Prozesu horretan, gizarte- eta ekonomia-interesen ordezkari diren hainbat eragilek hartu dute parte. Parte hartzeko bideak irekita egon dira tramitazioan zehar, bai interesdunei jakinarazpenak bidalita, bai egoitza elektronikoaren bitartez (<http://www.euskadi.net/natura2000>); izendatzeko prozesuari buruzko informazio eguneratua eskainiko da webgune horretan.

Arabako hegoaldeko mendilerroak –Toloño-Kantabria mendilerroa barne– kontserbatzeko tresna Europako Batzordeak ezarritako printzipioei jarraituz prestatu da, hain zuzen ere 92/43/EEE Zuzentarauan jasota daudenetatik ingurune horretan ageri diren habitaten eta taxonen eskakizun ekologikoei erantzuna emateko.

Horrenbestez, alde batetik, apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Herriko Natura Babesteko Legearen Testu Bateginaren 19.1 eta 22.5. artikuluetan eta, bestetik, Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 44. eta 45.1 artikuluetan ezarritakoa betez, jendaurrean jarri ondoren, Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuak proposatuta, eta Gobernu Kontseiluak 2015eko ...aren ...n egindako bilkuran eztabaidatu eta onartu ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

1. artikulua.- Helburua eta lurralde-eremua

1.- Kontserbazio Bereziko Eremu (aurrerantzean, KBE) deklaritzen da Toloño-Kantabria mendilerroa izeneko gunea (ES2110018), Arabako Lurralde Historikoan.

2.- KBEaren mugaketa eta Arabako hegoaldeko mendilerroak izeneko Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuaren mugaketa (aurrerantzean BBE) dekretu honen I. eranskinean jasota dago. Eranskin horretan KBEaren bi mugaketa ageri dira: alde batetik, eskualde biogeografiko atlantikoko eta mediterraneoko Batasunaren Garrantzizko Lekuen Zerrenda onartzen duen Europako Batzordearen 2004/813/EE eta 2006/613/EE Erabakiek jasotzen duten mugaketa, eta, bestetik, xehetasun-azterketen ondorioz eguneraturiko mugaketa, zeinak espazioaren handitze bat ekarri duen.

3.- KBE/BBEa kontserbatzeko neurriak onartzen dira (II. eranskina). Dekretu honen 3. artikuluan garatzen da haien edukia.

2. artikulua.- Helburua

1.- Arau honen xedea honako hau da: KBE/BBEan bermatzea Europar Batasunaren intereseko habitat naturalak eta basafauna- eta basafloa-espezieen habitatak kontserbazio-egoera onean mantentzen direla edo egoera horretara berriro ekarriko direla. Habitat horiek Kontseiluak 1992ko maiatzaren 21ean emandako 92/43/EEE Zuzentarauan ezarrita daude, habitat naturalak eta basafauna eta basafloa babesteari buruzkoan. Horretaz gain, arauaren helburua da hegazti-espezieen biziraupena eta ugalketa ziurtatzea dagokien banaketa-arean, eta, bereziki, Europako Parlamentuak eta Kontseiluak basa-hegaztien kontserbaziori buruz 2009ko azaroaren 30ean emandako 2009/147/EE Zuzentaruaren I. eranskinean adierazitako espezieena, bai eta eranskin horretan adierazi ez diren baina gurera iritsi ohi diren espezie migratzaileena ere. Horren guztiaren azken helburua da ahalegina egitea Europako lurraldean biodibertsitatea kontserbatuko dela bermatzeko.

2.- KBE/BBEan araubide orokor hau aplikatuko da: 92/43/EEE eta 2009/147/EE Zuzentaruatan ezarritakoa, eta Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legean ezarritakoa.

3. artikulua.- Kontserbazio-neurriak

1.- Bat etorrita apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuz onetsitako Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bateginaren 22.4 artikularekin, hauek jasotzen ditu II. eranskinak: deklarazioa justifikatzen duten Batasunaren intereseko habitat-motak eta animalia- eta landare-espezieak, haien kontserbazio-egoerari buruzko balorazioa, tokiaren kontserbazio-helburuak, kontserbaziorako erregulazioak eta jarraipen-programa.

2.- Bat etorrita apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuz onetsitako Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bateginaren 22.5 artikularekin, III. eranskinean argitaratzen dira Arabako Foru Aldundiak leku horretarako onetsi dituen kudeaketa-jarraibideak eta -neurriak.

4. artikulua.- Funtsezkoa ez den berrikuspena edo aldaketa

Eranskin horietan funtsezkoa ez den berrikuspen edo aldaketarik behar izanez gero, egoerak berak edo eskura dauden ezagutza tekniko eta zientifikoek hala egitea eskatzen badute, ingurumenaren alorrean eskumena duen sailburuak emango duen agindu baten bidez egingo da, eta, betiere, 92/43/EEE Zuzentaruaren 11. eta 17. artikuluetan eta 2009/147/EE

Zuzentzarauan ezarritakoa betez. Izan ere, azken helburua kontserbazio eta kudeaketa moldaerraz, etengabe eta malgu baterantz joatea da. Prozedura horretan, bermatu egin behar da herritarren parte-hartzea benetakoa eta eraginkorra izango dela, 26/2007 Legeak ezarri bezala. Eragindako administrazioei eta erakundeei kontsulta egingo zaie eta Naturzaintzaren txostena jasoko da.

5. artikulua.- Arau-hausteen eta zehapenen araubidea

Dekretu honetan aplikatu beharreko zehapen-araubidea honako bi arau hauetan ezarritakoa da: apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuz onetsitako Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bategina, eta Ondare naturalari eta biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legea.

XEDAPEN GEHIGARRIA

Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuari ahalmena ematen zaio Eusko Jaurlaritzaren izenean betetzeko legeak ezarritako tramite eta komunikazio guztiak, bai Estatuaren Administrazio Orokorrean, bai Europar Batasunean. Eta, hala badagokio, neurriak ezartzeak eragingo duen kostu ekonomikoa zenbatekoa den kalkulatu du, 92/43/EEE Zuzentzarauaren 8. artikulua ezarritakoa betetze aldera.

AZKEN XEDAPENA

Dekretu hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean, salbu eta Toloño-Kantabria mendilerroa KBEaren gaur egungo mugaketa, Europako Batzordeak horren gainean hartzen duen erabakia Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den egunaren biharamunean jarriko baita indarrean zati hori.

Vitoria-Gasteiz, XXXXXXXXXXXXXXXX.

Lehendakaria

Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburua

1.ERANSKINA: MUGAKETA-MAPA

2.ERANSKINA:

**INFORMAZIO EKOLOGIKOA, KONTSERBAZIO HELBURUAK, KONTSERBAZIO ARAUAK ETA
SEGIMENDU PROGRAMA**